



# Sbor Církve bratrské Podblanicko

*Pohled do historie i současnosti tohoto společenství.*

Jaromír Vlček, Jan Lukl

Počátky dnešního sboru Církve bratrské Podblanicko se datují současně s příchodem učitele a pozdějšího ředitele obecné i měšťanské školy, Karla Kolmana (\* 26. srpna 1892 v Zahrádkách u Jindřichova Hradce - 28. března 1962 Trhový Štěpánov, pohřben v Zahrádkách), do města Trhového Štěpánova v roce 1928. Počátky byly velice skromné. Ve svém bytě se manželé Kolmanovi setkávali nejprve s Františkou Šrankotovou ze Zdislavic a s Antonií Starečkovou (6. 2. 1892 – 22. 11. 1965) ze Soutic. První z nich prožila probuzení Božím Slovem v Praze na Žižkově, druhá v Kutné Hoře. Později měl Karel Kolman možnost konat bohoslužby přímo ve škole (budova v dnešní Dalkovické ulici č. p. 112, později ELKO,



**Obrázek 1: Karel Kolman**

dnes fa Remark Praha), když se stal jejím ředitelem. Nejprve pozval děti s rodiči, kterých se sešlo 60 – 70. Současně začalo nedělní vyučování dětí, kde je učili písním a vyprávěli příběhy z Bible. Samozřejmě se to neobešlo bez těžkostí. Starosta obce František Tomaides (1931 – 1938), katolický farář Alois Jiříčný (1929 – 1946) a několik dalších občanů podali na Kolmana stížnost okresnímu školnímu inspektorovi. Po rozhovoru s katolickým farářem se stali ředitel škol a starosta města přátelé. Přestože se školní inspektor snažil tato shromáždění překazit, nepodařilo se mu to hned, ale později. Řešením byla stavba rodinného domku v dnešní Dubějovické ulici. Ani ta se neobešla bez překážek, protože se rozkřiklo, že Kolman bude stavět „Beranský kostel!“ Na tomto místě stála stará chalupa, ale majitelka byla navedena, aby prodej odmítla. Nakonec přece jen podepsala.

Na podzim roku 1934 bylo započato se stavbou, kde v suterénu byla plánována modlitebna asi pro 80 lidí. Na jaře roku 1935 byla stavba dokončena. Na svatodušní neděli 9. června 1935 se konalo slavnostní otevření modlitebny.

Od té doby byly pravidelné pobožnosti (shromáždění) právě zde. Návštěvníků přibývalo, a proto bylo nutné tuto práci začlenit do určité větší skupiny věřících. Do tohoto shromáždění chodili lidé, kteří přestoupili z římskokatolické církve v roce 1918 do nově vzniklé Církve československé (dnes Církev československá husitská) i do Českobratrské církve evangelické. Pobožnosti navštěvovali i katolíci. S ohledem na různorodost návštěvníků pobožností nebylo v dané situaci moudré začlenit skupinu věřících do některé z evangelických církví. Proto byla 12. 6. 1938 ustavena místní skupina Snaha, spolek rozhodných evangelických křesťanů (z dnešního pohledu spolek ekumenický). Byl zvolen výbor a pobožnosti pokračovaly.

V době druhé světové války byl označen Kolman za zrádce, protože se prý spolčoval s Němci. Četníci z Pardubic vykonali domovní prohlídku, ale nic se neprokázalo. Okresní hejtman tehdy Kolmanovi pověděl, že je to kvůli náboženství. V době války se však mnoho lidí přesvědčilo, že Kolman je vlastenec, který vštěpoval dětem lásku k českým dějinám. Po válce se Karel Kolman stal ředitelem Biblického ústavu v Kutné Hoře. Proto skupina věřících z Trhového Štěpánova přešla do Jednoty českobratrské. Byl ustaven samostatný sbor a kazatelem se stal Ludvík Rejchrt



**Obrázek 2: Ludvík Rajchrt**

(\* 24. 8. 1910 Velichovky – † 19. 5. 1976 Písek), který působil ve sboru od roku 1948 do roku 1951.

Shromáždění se konala na různých místech v okolí. Sbor se stal po přijetí komunistických církevních zákonů samostatnou kazatelskou stanicí sboru v Kutné Hoře a tato shromáždění postupně zanikla. Až do roku 1970 bývala shromáždění i v Dolních Kralovicích. Ve Vlašimi bylo shromáždění od roku 1949 asi do roku 1953, později bylo obnoveno v roce 1962 a od roku 2004 do roku 2011 zde působil misijní sbor Církve bratrské.

Karel Kolman konal práci laického kazatele mimo léta 1946 – 1954 (pobyty v zahraničí, vedení Biblického ústavu v Kutné Hoře a nemoc). Určitý čas neměl k službě Slovem státní souhlas. Tehdy jej měl jako jediný učitel učňovské školy ve Vlašimi František Šíma (14. 10. 1912 – 9. 4. 2005). Dalším laickým kazatelem byl i Josef Exner (16. 6. 1925 – 6. 9. 2010) z Vlašimi.



**Obrázek 3: Pavel Kaleta**

V roce 1951 se do Trhového Štěpánova přistěhoval z Těšínska Pavel Kaleta (19. 12. 1924 – 26. 9. 2016). Studoval na zmíněném Biblickém ústavu v Kutné Hoře, kde se studenti připravovali na kazatelskou práci. Jeho manželkou se stala Božena, dceru Karla Kolmana. Pracoval jako vedoucí modelárny Blanických strojírén ve Vlašimi až do svého odchodu do důchodu. Po smrti Karla Kolmana 28. 3. 1962 se stal vedoucím samostatné kazatelské stanice kutnohorského sboru tehdejší Jednoty českobratrské. Současně byl laickým kazatelem při dosavadním zaměstnání. V roce 1970 byl v Kutné Hoře ordinován kazatelem Církve bratrské.

V Trhovém Štěpánově působil až do konce června roku 1991. V letech 1991 – 2003 působil ve sboru v Rakovníku a později v Úpici (sbor Trutnov). V roce 2003 se vrátil zpět do Trhového Štěpánova.

Od července 1991 do září roku 2000 řídilo práci stanice staršovstvo. Vedením korespondence a běžných úkonů byl pověřen dlouholetý starší sboru Jaromír Vlček. Do Trhového Štěpánova se přistěhoval v roce 1959 z Ostravy za svojí manželkou Janou, rozenou Vobeckou, která odtud pocházela.

8. září 2000 ustanovila RCB Jaromíra Vlčka vedoucím samostatné kazatelské stanice v Trhovém Štěpánově. Ve funkci setrval až do 11. 2. 2007, když už v dalších volbách do staršovstva nekandidoval. Po něm se stal vedoucím stanice František Šrankota (27. 1. 1953) až do ustavení sboru Podblanicko.



**Obrázek 4: Josef Exner**

Počet účastníků nedělních shromáždění se pohybovala do 50 osob, v dřívějších obdobích jich bylo i 80.

Trhový Štěpánov navštívila řada významných kazatelů Církve bratrské i Českobratrské církve evangelické, sloužili i někteří katoličtí duchovní.

V Trhovém Štěpánově a ve Vlašimi působilo několik významných bratří i sester, kterým leželo na srdci Boží dílo a zvěstování evangelia. Bylo to zejména: František Šíma, a manželé Štěpánka a Josef Exnerovi. Br. Exner byl dlouholetým pokladníkem i členem celosborového staršovstva, laickým kazatelem, učil v besídce, dorostu i mládeži. Dále to byla početná rodina Šrankotových ze Zdislavic, která všestranně podporovala práci, dále rodina Jana Vobeckého mladšího z Trhového Štěpánova. Mezi ně patřila i sestra Blažena Moravcová z Vlašimi, manželé Emilie a Jindřich

Růžkovi, kteří požehnaně působili v Dolních Kralovicích a později od roku 1970 ve Vlašimi. Z mladších pak rodina Jiřího Lachmana, rodiny Lubomíra Hejzlara, Petra Exnera, Jana a Františka Šrankotových. Patřili k nim i manželé Jana a Jaromír Vlčkovi.

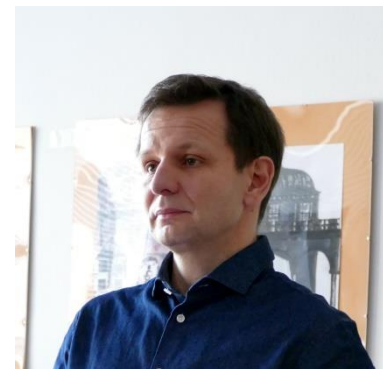
Jejich pochodeň přejímají už další a je to další generace, která zakládá rodiny a pracuje podle svých sil a možnosti na Boží roli.

Vlašim, vzdálená 10 km od Trhového Štěpánova, byla součástí kutnohorského sboru, ale většinu služeb zajišťovali štěpánovští. Po desetiletí byly snahy práci rozšířit i osamostatnit. Shromáždění byla hojně navštěvována vlašimskými obyvateli. I do Vlašimi zajížděli kutnohorští kazatelé, někteří předsedové Rady CB a další bratři, různé zájezdy i spojený mužský sbor z Prahy.

Prostory používané ke zvěstování Božího Slova byly nedostatečné a poznamenané různými cizími vlivy. Hledaly se nové možnosti. Nebyla to snadná cesta a byla provázená překážkami i nepochopením. Kutnohorské staršovstvo

CB přivítalo návrhy na zřízení misijního sboru. Ale ani tato cesta nebyla přijata hned s pochopením. Nakonec se ukázalo, že je jediným východiskem, jak oživit a rozvinout dlouholetou práci s vlastním kazatelem.

Oficiální začátek působení misijního sboru Církve bratrské ve Vlašimi byl stanoven na 1. října 2004. K ustanovení sboru pak došlo v neděli 17. 10. 2004 odpoledne na zámku ve Vlašimi. Slavnostní shromáždění řídil tehdejší místopředseda RCB Daniel Fajfr. Kromě několika členů z Trhového Štěpánova, kteří žili ve Vlašimi, se do nového misijního sboru



**Obrázek 5: Jan Lukl**

přestěhovaly dvě rodiny, rodina kazatele Jana Lukla a rodina misionáře Thomase Beckera. Pracovní jádro sboru a zároveň členy staršovstva tehdy tvořily tři rodiny. Kromě již zmíněných dvou rodin, zde byla ještě místní rodina Beránkových. Beránkovi v té době sloužili ve Vlašimi už řadu let převážně mezi romskými dětmi. Nicméně jejich služba v té době neměla návaznost na místní sbor a šlo především o rozsévání. Sbor se během prvních let setkával na několika různých místech. Zpočátku to byla hlavně Střední průmyslová škola, kde učila Ing. Jana Beránková, a později se přemístil do nově vzniklého Spolkového domu na Palackého náměstí, kde se schází až do dnešní doby.

Práce se začala nadějně rozvíjet. Hned od samého počátku bylo u všech patrné velké misijní nadšení, avšak byla podceňena doba příprav s hledáním společné vize a cílů pro nový misijní sbor. V důsledku toho docházelo k některým názorovým rozdíly na způsoby a formy řízení práce. Situace nebyla jednoduchá ani při samotném hledání bydlení pro obě přistěhovalé rodiny. Koncem roku 2006 Bůh vyslyšel modlitby a rodina kazatele se mohla stěhovat do sborového bytu, který se podařilo velmi výhodně koupit. Velký, nejen finanční podíl, měl Nadační fond nových sborů, ale rovněž rodina Beckerových, které se podařilo získat podstatnou část peněz díky svým kontaktům v USA.

Avšak nadále zůstávala problémem absence společné vize. Jak čteme v Božím slově „Není-li žádného vidění, lid pustne.“ (Př 29,18). Z dřívější doby se klubová práce zaměřovala především na romské děti, ale rozvíjející se služba nově založeného misijního sboru na tuto klubovou práci nenavazovala. Po téměř šesti letech se začátkem roku 2010 tyto dvě práce rozdělily a pokračovaly odděleně. Ve Vlašimi vznikl za podpory sboru Hope Praha, zatím nezařazený sbor, který je převážně zaměřen na práci

s Romy. V roce 2011 došlo ke vzniku nového sboru Církve bratrské Podblanicko. Oba sbory se za sebe navzájem modlí a vyprošují si Boží požehnání.

Samotný sbor CB Podblanicko vznikl na základě dlouhodobé spolupráce dvou křesťanských společenství: Misijního sboru CB Vlašim a kazatelské stanice kutnohorského sboru Církve bratrské.

Zejména v letech 2007 až 2011 se nově zvolené staršovstvo v Trhovém Štěpánově ve spolupráci s vlašimským staršovstvem začalo vážně zabývat užší spoluprací, která vedla k rozhovorům o budoucím směřování obou míst. Štěpánovské společenství je tradiční, s výraznou stabilitou ve věroučných věcech, spíše rodinného typu. Vlašimské společenství je dynamicky se rozvíjející, hledající směřování a strategii. Touha po novém společenství, měla nejen navázat na dřívější kontakty, ale i rozšířit a prohloubit vnímání Božího vedení. Zdálo se, že je to velmi nesnadné. Jak plynul čas, staršovstva se setkávala častěji, až došlo k rozhodnutí, které nebylo zcela přijato všemi členy. Uvědomovali jsme si, že je před námi neprobádané území. Do vlašimského společenství přišli noví lidé, kteří se seznamovali s Církví bratrskou.

K prvnímu rozhodnutí ustavit nový sbor došlo 10. dubna 2011, kdy členské shromáždění štěpánovských rozhodlo, že se stane součástí nově vzniklého sboru. Rozhodující den nastal v neděli 16. září 2011, kdy se obě členská shromáždění sešla a společně potvrdila, že se spojí v jediný sbor s názvem „Sbor Církve bratrské Podblanicko“ se sídlem v Trhovém Štěpánově s platností od 1. října 2011. Za kazatele si zvolila Jana Lukla, dosavadního kazatele misijního sboru ve Vlašimi. Poté následovala dvě slavnostní shromáždění v neděli 6. listopadu 2011. První z nich se uskutečnilo v Trhovém Štěpánově dopoledne. Odpoledne bylo druhé shromáždění ve Vlašimi ve Spolkovém domě. Za vedení předsedy



Rady Církeve bratrské Ing. Daniela Fajfra, Th.D., proběhlo slavnostní uvedení kazatele Jana Lukla do služby. Shromáždění pozdravili zástupci místních křesťanských církví a sousedních sborů Církeve bratrské.

Zprvu se obě části sboru scházely odděleně. V modlitebně v Trhovém Štěpánově, každou neděli od 8,30 hodin a ve středu na biblické hodině od 18,30 hodin. Ve Vlašimi je shromáždění každou neděli od 10.30 hodin ve Spolkovém domě. Sbor se však schází na pravidelných společných shromážděních střídavě ve Vlašimi a v Trhovém Štěpánově, pořádá různé akce i vzdělavatelné programy. V březnu 2012 bylo zvoleno nové šestičlenné staršovstvo, které vypracovalo strategii nově vzniklého sboru.

Ihned po založení začalo staršovstvo společně se sborem vytvářet „Strategický plán sboru CB Podblanicko“. Tento plán vznikl na základě společných modliteb, několika sborových setkání a následné intenzivní práce staršovstva. Za tímto účelem byla naplánována dvě celosborová setkání, na kterých proběhla analýza současného stavu sboru s následným určením priorit nově založeného sboru. Vznikl tak poměrně obsažný, avšak přehledný materiál, ve kterém byly popsány hlavní strategické oblasti sboru včetně jednotlivých strategických záměrů. Na jejich základě byly stanoveny střednědobé cíle. Současně vznikla vize, která popisuje naši představu o budoucnosti našeho sboru a zní: *„Církev bratrská Podblanicko se skládá z menších společně provázaných společenství, která jsou rozeseta po obcích po celém Podblanicku.“* Definovali jsme také své poslání. Posláním sboru Církeve bratrské Podblanicko je vyhledat, přivést a vybudovat Kristovy učedníky, vystrojit je, a vyslat ke službě pro Boží království.

Toto bylo sboru souhrnně představeno na výročním členském shromáždění, které se uskutečnilo začátkem března 2012. Bylo zvoleno nové staršovstvo, které na základě těchto materiálů určilo krát-

kodobé cíle pro rok 2012 a slíbilo sboru, že vždy do konce kalendářního roku připraví podrobně rozpracované cíle pro nadcházející rok.

Jaká je budoucnost sboru, samozřejmě netušíme. Vyhlížíme požehnání z ruky Pána Ježíše. Jak a kdy dojde k pravidelným setkáváním u Božího Slova na jednom místě a v jednom čase, nevíme. I v této záležitosti chceme spoléhat na vedení Ducha svatého.

Zeměpisně se do Trhového Štěpánova název Podblanicko úplně nehodí. Máme však k Podblanicku blízký vztah. Patříme sem jako křesťané a připomíná rytířský vztah ke všem lidem. Mečem Božího slova a modlitbami je toužíme oslovit evangeliem.

### **Další údaje:**

Z počátku se sbor shromažďoval na dvou místech a to v Trhovém Štěpánově v modlitebně od 8,30 hodin. Sloužili tam různí bratři i br. kaz. Jan Lukl. Druhým místem byl Spolkový dům na Palackého náměstí, kde se shromažďovali členové z původního misijního sboru a to od 10,00 hodin. Později byl přijat návrh, aby se sbor scházel pohromadě ve Vlašimi. Společná shromáždění se konají od října roku 2015 vždy ve Spolkovém domě od 9,30 hodin. Pokud je Spolkový dům obsazen, schází se sbor v modlitebně Trhový Štěpánov, Dubějovická 50, kde jsou i pravidelné biblické hodiny vždy ve středu od 18,30 hodin.

Koncem roku 2017 byla do Trhového Štěpánova svolána neformální schůzka k zamýšlenému zámeru postavit ve Vlašimi novou modlitebnu našeho sboru. V neděli 10. 12. 2017 bylo ve Spolkovém domě konáno mimořádné členské shromáždění, na kterém byli přítomní členové seznámeni s harmonogramem postupu prací na přípravě a samotné stavbě modlitebny. Podle průzkumu zvítězil návrh,

aby se budova jmenovala Církev bratrská Podblanicko – **PŘÍSTAV**. Je to dům pro setkávání lidí s Bohem a spolu navzájem. Zahrnuje souhrn setkávání různých skupin.

V říjnu roku 2017 byla zakoupena vyhlédnutá nemovitost ve Vlašimi na Palackého náměstí č. p. 113 v celkové hodnotě 3 000 000 Kč. Jako projektant Přístavu byl vybrán arch. Michal Prachař z Havlíčkova Brodu.



**Obrázek 6: Obrázek 6: Účastníci nedělního shromáždění (říjen 2017)**

## **Organizační začlenění**

### **1935 – 1948**

Snaha, jednota evangelických pracovníků a rozhodných křesťanů, sídlo Pardubice

### **1948 – 1951**

Samostatný sbor Jednoty českobratrské (pozdější Církve bratrské)

### **1951 – 2011**

Samostatná kazatelská stanice sboru Jednoty českobratrské (od roku 1967 sboru Církve bratrské)  
v Kutné Hoře

### **2011**

Samostatný sbor Církve bratrské Podblanicko